

Økonomiavdelingen

Referanse

2019/5702-ANDDA

Dato

03.09.2019

Budsjettforslag 2020 - Det humanistiske fakultet

Vi viser til brev datert 14. juni 2019 om utarbeidelse av budsjettforslag for 2020. Fakultetsstyret vedtok vedlagte budsjettforslag for Det humanistiske fakultet den 3. september.

Vi mottok den 30. august nye beregninger og satser fra økonomiavdelingen, det vil si etter at sakspapirer og grunnlag for budsjettinnspill var sendt til fakultetsstyret. Dette er ikke innarbeidet i vårt budsjettforslag, noe som gir differanser mellom våre og Økonomiavdelingens beregninger:

Område	Differanse	Forklaring
Åpen ramme	-169	Ulike satser (diskutabelt)
Lukket ramme	480	Ulike satser
Studieplasser	337	10 lektorplasser fra 2016
Kutt	9	Nytildeling 2019
Sum	657	(dersom vi bruker UiB-satser på åpen ramme)
evt	826	(dersom vi bruker KD-satser på åpen ramme)

Med nye satser vil vårt totale inntektsbudsjett utgjøre kr 459 323 000,- i 2020.

Vennlig hilsen

Kim Ove Hommen
fakultetsdirektør

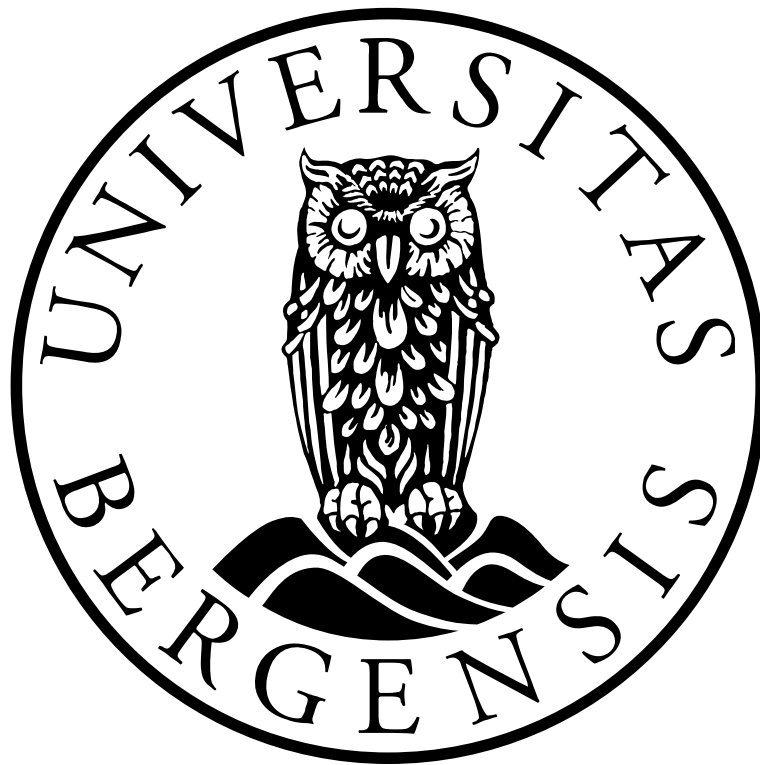
Anders Sæle Dahle
controller

Kopi

Jørgen Magnus Sejersted

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Det humanistiske fakultet

Budsjettforslag 2020

og

Langtidsbudsjett 2020-2025

Vedtatt i fakultetsstyremøte 03.09.19

Innhold

Innledning.....	3
1 Anslag på samlede inntekter i 2020	4
1.1 Basisinntekter	4
1.2 Resultatinntekter (åpen og lukket ramme)	4
1.3 Instituttinntekter (annuum)	5
1.4 Avskrivningsinntekter	5
1.5 Øremerkede midler rekrutteringsstillinger	5
1.6 Øremerkede midler annet.....	6
1.7 Instituttinntekter øremerkede midler	9
2 Planlagt disponering av 2020-budsjettet.....	9
2.1 Disponering knyttet til tiltak DIREKTE inn mot faglige mål.....	9
2.1.1 Fakultetets mål, tiltak, ressursinnsats og resultater for de strategiske områdene	9
2.1.2 Fakultetets mål, tiltak, ressursinnsats og resultater i klyngene	11
2.1.3 Andre viktige mål og tiltak ved fakultetet i 2020 (handlingsplaner og egne mål)	11
2.2 Disponering knyttet til tiltak INDIREKTE rettet mot faglige mål.....	13
2.2.1 Fakultetets innspill til UiBs strategibudsjett.....	13
2.2.2 Fakultetets vurdering av BOA-inntektskildene og planlagte budsjettposter til egeninnsats og overhead.....	15
2.2.3 Fakultetets mål, tiltak og resultater innen effektivisering og gevinstrealisering.....	16
2.2.4 Fakultetets mål, tiltak og forslag knyttet til studieplasser.....	17
2.2.5 Investeringer.....	20
3 Langtidsbudsjett 2020-2025	21

Innledning

Det humanistiske fakultet har en kontrollert økonomisk situasjon som ifølge prognosen vil utvikle seg fra et begrenset underskudd mot full balanse rundt 2021. Etter noen krevende år med nedskjæringer, håper fakultetet å opprettholde volumet på forskning og undervisning, og på sikt øke i tråd med langtidsprognosene. Fakultetets resultatinntekter øker, og for å nå våre mål vil vi videreføre vårt fokus på studiekvalitet og studiegjennomføring, samtidig som vi har etablert insentiver for å tiltrekke oss eksternfinansierte prosjekter. Vi forutsetter samtidig at UiB tar hensyn til sin status som ett av Norges to breddeuniversiteter med særlige kulturelle oppgaver og forpliktelser som ikke er eksplisitte i finansieringsmodellene. To dilemmaer preger fakultetets fagpolitiske valg; det ene er forholdet mellom faglig bredde og styrking av enkeltfag med stor studenttilstrømming, det andre er forholdet mellom individuell humanistisk grunnforskning og tverrfaglig, tematisk satsning, ofte utført i forskergrupper. Her må fakultetet balansere ulike hensyn. Vi opprettholder et bredt utvalg disipliner. Samtidig allokere vi gradvis ressurser og bemanning etter studenttilstrømming og forskningsstrategiske hensyn. Dette medfører at noen fag vil være på et bemanningsmessig minimum. Fakultetet vektlegger åpen, nysgjerrighetsdrevet forskning, men følger også aktivt opp UiBs strategier med oppbygging av fremragende forskningsmiljøer, vi støtter flere tverrfaglige satsninger knyttet til globale samfunnsutfordringer og ikke minst holder vi et vedvarende fokus på lektorutdanningen. Fakultetet føler et særlig ansvar for UiBs Humaniorastrategi, og ikke minst ser vi for 2020 optimistisk på muligheten for en satsning på infrastruktur i form av arkiv og digital humaniora i samarbeid med Universitetsbiblioteket (UBB) og UiB.

1 Anslag på samlede inntekter i 2020

Inntektene for 2020 er basert på universitetets og fakultetets strategi og handlingsplaner. Som skissert i brevet fra Universitetsdirektøren har vi lagt til grunn:

- Lønns- og priskompensasjon på 3 %
- Strategisk omfordeling ved UiB på 1 %
- (Nasjonalt) effektiviseringskutt på 0,5 %
- Endring i allerede tildelte studieplasser (10 studieplasser i IKT/digital kultur)

Andre endringer er forklart nærmere under.

Tabell 1: Fakultetets budsjettforslag for inntekter 2020

Inntekter Det humanistiske fakultet (tusen kr)	Prosjekt	Justert budsjett 2019	Budsjettforslag 2020	Endring	Endring i %
Basis	000000	161 050	163 757	2 707	1,7 %
Resultatbasert uttelling åpen ramme	000000	79 022	87 173	8 151	10,3 %
Resultatbasert uttelling lukket ramme	000000	15 548	16 670	1 122	7,2 %
Instituttinntekter	000000	1 000	1 000	0	0,0 %
Avskrivningsinntekter	000000	350	445	95	27,1 %
Delsum annuum		256 970	269 045	12 075	4,7 %
Øremerkede midler rekrutteringsstillinger	720006	71 911	75 629	3 718	5,2 %
Øremerkede midler annet	xxxxxx	24 666	28 246	3 580	14,5 %
Instituttinntekter øremerkede midler	7xxxxx	5 000	5 000	0	0,0 %
Delsum øremerket		101 577	108 874	7 297	7,2 %
Sum grunnbevilgning		358 547	377 920	19 373	5,4 %
Bidragmidler NFR	199995	38 462	34 339	-4 123	-10,7 %
Bidragmidler E U	639995	19 350	20 098	748	3,9 %
Bidragmidler andre	699995	14 762	20 865	6 103	41,3 %
Oppdragsmidler	100005	7 798	5 444	-2 354	-30,2 %
Sum bidrags- og oppdragsmidler		80 372	80 746	374	0,5 %
Sum totalt inntektsbudsjett		438 919	458 666	19 747	4,5 %

1.1 Basisinntekter

I basis har vi lagt til grunn en økning på 2 millioner kr i 2020 som blir utvidet med 2 millioner i 2021, som skissert i universitetsstyresaken om budsjettfordeling 2019 (sak 2018/4861 side 16). Økningen brukes inn mot lektorfagene, særlig engelsk og historie, som har hatt en ønsket studentvekst de senere årene.

Digital kultur er styrket med bakgrunn i nye studieplasser, økt studentopptak og BOA-aktivitet.

Endringen i basisinntekter reflekterer også det ekstraordinære lønnsløftet for enkeltgrupper i 2018 som kom utenom lønnsoppjøret, og som ikke ble kompensert gjennom lønns- og priskompensasjon. Beregnet effekt av dette i 2020-inntekten er på 637 000 kr. Dette kommer i tillegg til etterbetaling fra 2018 og 2019.

1.2 Resultatinntekter (åpen og lukket ramme)

Resultatinntektene er basert på fjorårets budsjett og oppdaterte priser fra "blått hefte", samt lønns- og priskompensasjon på 3 %. Endringen er på 8,2 millioner i åpen ramme og 1,1 million i lukket ramme.

1.3 Instituttinntekter (annuum)

Som i fjor beregner vi 1 million kroner i instituttinntekter på annum (prosjekt 00000). Se også 1.7 Instituttinntekter øremerkede midler.

1.4 Avskrivningsinntekter

Avskrivningsinntektene går fra 0,35 til 0,46 mill. kr grunnet økte investeringskostnader i 2019 og 2020. Se også punkt 2.2.5 Investeringer.

1.5 Øremerkede midler rekrutteringsstillinger

I 2019 og 2020 oppfyller fakultetet tildelingsbrevets måltall for rekrutteringsstillinger.

Tabell 2: Rekrutteringsstillinger på GB

Prosjekt 720006	2019	Budsjettforslag					
		2020	2021	2022	2023	2024	2025
Måltall i budsjetttramme	80,8	82,5	83,0	84,3	84,5	84,5	85,0
Sum faste rekrutteringsstillinger	62,0	62,0	62,0	62,0	62,0	62,0	62,0
Sum midlertidige rekrutteringsstillinger	18,8	20,5	21,0	22,3	22,5	22,5	23,0

Utvikling midlertidige hjemler	Saksnr.	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
8 fra 2016 start H2016 slutt V2020	15/5600	8	4					
6 fra 2017	16/5203	6	6	3				
2 fra 2018	18/4861	2	2	2	1,3			
1 fra MN knyttet strategiske satsningsområder	18/4861	1	1	1	1			
1 fra 2019 Humaniorastrategi	18/4861	0,5	1	1	1	0,5		

Ressursbehov i budsjettforslag	Saksnr.	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
1 fra 2020 Kinasatsning (eget brev)	18/4861		1	1	1	1		
8 åpne stillinger fra h2020			4	8	8	8	4	
3 strategiske stillinger fra h2020			1,5	3	3	3	1,5	
4 fra h2021				2	4	4	4	2
6 fra h2023					3	6	6	6
7 fra V2024							7	7
8 fra V2025								8

Andre GB-finansierte rek.stillinger	Saksnr.	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
«Kjønn, seksualitet og makt: #metoo i en akademisk kontekst» 3 år fra 2018	17/5016	1	1					
Strategiske samfunnsutfordringer fra MOF internfaktureres	17/5311	1	1	1	0,67			
Sum andre GB-finansierte rek.stillinger		2	2	1	2/3	0	0	0

Sum rekrutteringsstillinger GB		82,8	84,5	84,0	85,0	84,5	84,5	85,0
---------------------------------------	--	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------

I 2019 er måltallet på 80,8 finansierte årsverk. I 2020 utløper 8 midlertidige stillinger. Vi ønsker å få disse fornyet, og i tillegg ber vi om ytterligere 3 strategisk øremerkede, totalt 11 rekrutteringsstillinger:

- HF ber om å få fornyet de 8 midlertidige stillingene for å følge opp humaniorastrategiens fokus på kvalitet, følge opp fakultetets forskningssatsing, videreutvikle HF sitt nye forskerutdanningsprogram og opprettholde faglig aktivitet og rekrutteringsgrunnlag.

- 1 rekrutteringsstilling til språksamlingene. UiB bygger opp språksamlingene ved UBB med direkte støtte fra KD og KUD. UiB har fått helt og delvis tilslag på søknader som inneholder egeninnsats i form av rekrutteringsstillinger. Det er ikke presisert hvor disse kommer fra i søknadene (Revisjonsprosjektet/ Norsk ordbok NOAH). HF har selv bevilget og tilsatt en stipendiat knyttet til Revisjonsprosjektet i 2019 og ber om at det avsettes en rekrutteringsstilling sentralt til oppbyggingen av leksikografamiljøet, i tråd med innsendte søknader.
- 1 rekrutteringsstilling til FNs bærekraftsmål (SDG). SKOK har en særlig spissing inn mot SDG 5 Likestilling, og vi ønsker i denne sammenhengen bedre å kunne utnytte de unike ressursene som bygges ut ved Skeivt arkiv. Vi ber derfor om en rekrutteringsstilling innrettet spesifikt mot dette feltet.
- HF ønsker å følge opp UiBs mål om humanistiske perspektiver innen marin, klima og globale samfunnsutfordringer. De to tverrfaglige sentrene SKOK og SVT ønsker å styrke sitt interne samarbeid innen dette området med én felles rekrutteringsstilling som utforsker muligheter og hindre for tverrfaglighet innen ett eller flere av UiBs strategiske samfunnsområder.

Rekrutteringsstillinger allerede gitt, men ikke inkludert i måltallet på 80,8 for 2019-budsjettet for rekrutteringsstillinger, er følgende:

- 1 Postdoktor Historicizing the Ageing Self (jf. sak 16/5203) er en 3-årig stilling finansiert fra høsten 2018.
- 1 rekrutteringsstilling knyttet til Kina-satsing som er utlyst på IF med fokus på kinesisk språk og kultur (oppstart 2020).
- 1 stipendiat fra UiB satsingsområdene (fra Medisin) om globale samfunnsutfordringer ved SKOK med 1/3 bevilgning i 2018 og full bevilgning i 2019.
- #Metoo er ikke gitt som en rekrutteringsstilling, men viser i kapittelet under, fordi vi har ansatt en 4-årig postdoktor for midlene.

1.6 Øremerkede midler annet

Tabell 3: Øremerkede midler annet

Øremerkede tiltak HF	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Endring	Endring
700253 Studiesentre England/Tyskland	11 119	11 453	334	3,0 %
700268 Vitenskapshistorie, UiB	2 044	0	-2 044	-100,0 %
710032 Fremragende miljøer	1 801	1 855	54	3,0 %
700252 Norskursene fast del	5 600	5 768	168	3,0 %
700117 EVU Prisme brofinansiering		500	500	
000000 Middeldalderklyngen, videreføring	1 698	1 749	51	3,0 %
000000 Frikjøp leder Holberg	660	680	20	3,0 %
000000 Leder Estetisk utvalg	256	264	8	3,0 %
000000 Kompensasjon for verv, Styreleder Universitetsmuseet	55	57	2	3,0 %
000000 Kompetanseutvalg for Kina	210	216	6	3,0 %
000000 #metoo i en akademisk kontekst	863	889	26	3,0 %
000000 Brofinansiering Religiøse minoriteter	360	816	456	126,6 %
000000 Brofinansiering kinesisk	0	500	500	
000000 Utvikling av Honours Degree		500	500	
000000 Tilskudd til avsetning fleksitid og ferie	0	3 000	3 000	
Sum øremerkede tiltak	24 666	28 246	3 580	14,5 %

700253 Studiesentrene i York og Kiel: Mesteparten av bevilgningen øremerket studiesentrene disponeres til studiesenteret i York for å finansiere stillinger og samarbeidsavtalen med Universitetet i York. Det er en stabilt høy aktivitet. Kostnadsnivået påvirkes av valutakursen.

Studiesenteret i Kiel har dreiet virksomheten til også å inkludere utvikling av forskningssamarbeid og har en fast bevilgning som ikke påvirkes av utviklingen i valutakursen.

700268 Tildeling til vitenskapshistorie for Geofysen og UiB er gitt for å skrive Geofysens og UiBs historie i anledning framtidige jubileer. Siste år med tildeling var i 2019.

710032 Fremragende miljøer gjelder en 5-årig elitesatsing for ansettelse av en toppforsker ved Institutt for filosofi og førstesemesterstudier. Bevilgningen består av lik finansiering gjennom BOA (Trond Mohn stiftelse) og grunnbevilgningen. Prosjektet startet opp i 2017 med 1/3 av årlig bevilgning og avsluttes i 2022 med 2/3 bevilgning. Etter fem år går prosjektet ut og fakultetet beholder lønnsmidlene til toppforskeren (sak 16/5203-121).

700252 Norskursene fast del – en del av bevilgningen fra Studieadministrativ og HR-avdelingene bevilges som ordinære KD-inntekter, mens resten er resultatavhengig og overføres som interne transaksjoner. Se også kapittelet «Andre øremerkede prosjekter» i neste avsnitt. For 2020 legger vi til grunn at denne inntekten lønns- og prisjusteres i tråd med annen aktivitet, ettersom størsteparten av kostnadene for norskursene er knyttet til lønnsmidler til undervisning. De særskilte 80 studieplassene til flyktninger og innvandrere tas opp her.

000000/700117 Etter- og videreutdanning innenfor andrespråk (PRISME) – Prisme, fakultetets videreutdanningstilbud i norsk som andrespråk, er i dag et selvfinansierende tilbud på 30 studiepoeng. Fakultetet ser muligheten og et marked for å utvide dette til en full årsenhet på 60 studiepoeng. Denne utvidelsen ønsker vi å be om brofinansiering til, gjennom halvparten av kostnadene til utvikling og oppstart, dvs. 1 mill. kr fordelt over 2 år. Se også avsnitt 1.7 Institutt-inntekter øremerkede midler for mer argumentasjon.

000000 Etableringsstøtte til Middelalderklyngen ble gitt i 2017 for en treårsperiode (16/5203-69). Midlene brukes til en faglig koordinator og en prosjektstilling samt til drift av faglige aktiviteter, som for eksempel middelalder-ukene. Vi legger til grunn en fortsatt finansiering i størrelsesorden 1,7 millioner i 2020 og i strategiperioden fram til 2022. Se mer om den totale satsingen, inkludert fakultetets egeninnsats, under punkt 2.1.2 Fakultetets mål, tiltak, ressursinnsats og resultater i klyngene.

000000 Frikjøp leder Holberg Ny oppnevning som faglig leder for sekretariatet til Holbergprisen er nylig utvidet fra 1. august 2019 – 31. juli 2023.

000000 Kompensasjon for verv: Flere av fakultetets vitenskapelige ansatte bidrar med sin kompetanse inn i sentrale verv og styrer, så som styreleder ved Universitetsmuseet.

000000 Leder estetisk utvalg fra 1. august 2017 til 31. juli 2021 (17/2849). Dette vervet har blitt kompensert gjennom internfaktura fra EIA, men vi ber om at det behandles likt med andre verv og legges inn i budsjettet.

000000 Kompetanseutvalget for Kina gjelder i perioden 2019-2021 (18/4861-58).

000000 Kjønn, seksualitet og makt: #metoo i en akademisk kontekst ble gitt midler tilsvarende en postdoktorstilling i perioden 2018-2020 (sak 17/5016-81).

000000 Brofinansiering nettstudium i religiøse minoriteter med finansiering fra august 2019 til februar 2021 (18/4861-46).

000000 Utvikling av Honours Degree gjelder perioden 2020-2021 der vi har regnet at halvparten av utviklingskostnadene vil ligge hos HF. Se mer under punkt 2.2.4 «Nye studieplasser»

000000 brofinansiering kinesisk for å finansiere en stilling i en 2-årsperiode med bakgrunn i UiBs Kinastrategi, økt studentopptak og videreutvikling av studietilbudet (0,5 millioner i 2020 og 1 million i 2021). Fra og med 2022 vil stillingen gå inn i den faste bemanningen.

000000 Avsetning fleksitid og ferie. Vi har også lagt til grunn en styrking med engangseffekten av innføring av avsetning for fleksitid og ferie med 3 mill. kr.

Andre øremerkede prosjekter ved fakultetet (UiB-interne inntekter)

Det humanistiske fakultet har ansvar for to store oppgaver som finansieres utenom den ordinære budsjettildelingen til fakultetet, nemlig examen philosophicum og norskkursene.

Tabell 4: Andre øremerkede prosjekter – Ex. phil. og norskkurs

Ex. phil.	Totalt 2020	Norskkurs	Totalt 2020
KD-inntekter GP	0	KD-inntekter GP	-5 768 000
Interne inntekter Ex. phil.	-24 863 000	Interne inntekter Norskkurs	-6 342 000
Lønnskostnader	23 031 000	Lønnskostnader	10 413 000
Andre driftskostnader	150 000	Andre driftskostnader	235 000
Interne transaksjoner	1 682 000	Interne transaksjoner	1 462 000
Sum	0	Sum	0

700245 Examen philosophicum er et obligatorisk studietilbud til alle nye studenter, tradisjonelt i første semester. Størsteparten av undervisningen blir gjort av faste undervisningsressurser. Alle fakultetene finansierer Ex. phil. ved bruk av studiepoenginntekter og generelle inntekter (studieplasser/basisfinansiering). Kostnadene blir fordelt på grunnlag av avlagte studiepoeng året før, samt tilleggskurs bestilt av fakultetene. De siste to årene har det opparbeidet seg et underskudd på 1,1 mill. kr pr. 31.12.2018, fordi ett fakultet har gjort endringer i sitt studieløp, og de faste kostnadene dermed ikke har blitt dekket. Dette må i utgangspunktet dekkes gjennom økt brukerbetaling. Totalkostnadene for 2020 er foreløpig beregnet til ca. 24,1 mill. kroner og finansieres gjennom brukerbetaling. Studiepoenginntektene for UiB utgjør 13,5 mill. kroner i 2020. Resten finansieres av fakultetenes basisfinansiering.

Ex. phil. er under omlegging ved flere fakulteter (MN, Juss, PF) der det blir foreslått å endre førstesemesterstudiet til et refleksjonsemne senere i studieløpet for viderekomne studenter. Dette vil endre ressursgrunnlaget for ex. phil. ved at det blir færre studenter og ved at tilbudet vil kreve høyere kompetanse av underviserne, som da ikke bør være på lektornivå, men tilby tilpasset forskningsbasert undervisning. Disse endringene er drevet fram ved studieplanendringer ved de enkelte fakulteter. HF har sterke interesser i ex. phil. og ser behov for at universitetsstyret tar stilling til hvordan ex. phil. organiseres, ressursbruk/finansieringsmodell og kompetansekrav.

700252 Norskkursene er et studietilbud til utenlandske studenter og ansatte som finansieres med bevilgninger fra hhv. Studieadministrativ avdeling (SA) for studenter og innvandrere og HR-

avdelingen for ansatte. Disse avdelingene «bestiller» så norskundervisning av fakultetet. En ny inntektsmodell ble innført i 2017. Størsteparten av undervisningen blir gitt av faste undervisningsressurser. Totalkostnadene for 2020 ventes å bli om lag 12,1 mill. kroner.

1.7 Instituttinntekter øremerkede midler

Etter- og videreutdanning (EVU) er den viktigste inntektskilden under denne posten. Som for inneværende år (2019) setter vi budsjettet til 5 millioner. Per i dag ser vi ikke ut til å nå dette målet for 2019, men vi vurderer at det er et vekstpotensial både innenfor kursing (etterutdanning) og videreutdanning (studiepoenggivende), så vi opprettholder et budsjett på 5 millioner for 2020.

De viktigste områdene innenfor EVU er videreutdanning for lærere og språkopplæring, men det er også utviklet nye tilbud, som for eksempel «Likestilling, inkludering og mangfold» ved Senter for kvinne- og kjønnsforskning.

I 2020 ønsker LLE å videreutvikle PRISME (norsk som andrespråk) fra 30 til 60 stp. Dette er et veletablert studietilbud med god tilstrømming. Her vil institutt og fakultet selv gå inn med betydelige midler (1 million over 2 år), og ber om at UiB støtter initiativet med tilsvarende beløp (se også foregående kapittel 1.6 Øremerkede midler annet). Institutt for fremmedspråk ønsker å videreutvikle sitt nettilbud blant annet i spansk, tysk og japansk. Et slikt nettilbud vil også være EVU-relatert.

Det finnes også EVU-relaterte BOA-prosjekter, som Kunnskap for kvalitet. Disse omtales under kapittelet om BOA.

Fakultet og enkeltinstitutter har begrenset mulighet til å ta investeringsrisikoen ved oppretting av EVU-tilbud.

HF ønsker at UiB prioriterer opprettelsen av en effektiv støtteordning for igangsetting av EVU-prosjekter i tråd med styringssignaler og erklærte ambisjoner på området.

2 Planlagt disponering av 2020-budsjettet

2.1 Disponering knyttet til tiltak DIREKTE inn mot faglige mål

Det humanistiske fakultet er representert i de tre strategiske områdene ved UiB: marin forskning, klima- og energiomstilling og globale samfunnsutfordringer, og da særlig innenfor de to siste. Det er likevel klart at disse satsningene er forankret hovedsakelig ved andre fakulteter, og at UiBs øvrige strategiske satsninger under “Kunnskap som former samfunnet” er av minst like stor relevans for fakultetet.

2.1.1 Fakultetets mål, tiltak, ressursinnsats og resultater for de strategiske områdene

Når det gjelder antall årsverk knyttet til de strategiske områdene marin, klima og energiomstilling, og globale samfunnsutfordringer, har aktiviteten vært relativt stabil i de to siste årene. HFs innsats

finnes både på marin, klima og, særlig, globale samfunnsutfordringer. Fakultet vil fremheve SapienCE, senter for fremragende forskning, som et godt eksempel på et tverrfaglig forskningsprosjekt som knytter humanistiske perspektiver til det marine, klima- og samfunnsmessige.

SKOK har særlig aktivitet rettet inn mot migrasjon og SDG5, Likestilling. SVT har en rekke relevante prosjekter knyttet til marin og klima, som EU-prosjektet *Recipes* og det nystartede ERC-prosjektet *Calendars*. To øvrige NFR-prosjekter ved HF utenfor sentrene har direkte relevans for klimaproblematikken (LingClim og The future is now).

HF ønsker å videreføre og utvikle prosjektaktiviteten på de strategiske områdene. Fakultetet styrker SVT med en 100 % stilling i to år og bidrar slik til UiBs satsning på tverrfaglig tematisk humaniora inn mot EU.

I 2019 bevilget fakultetet treårig støtte (200 000,- * 3) til en tverrfaglig forskergruppe med direkte relevans for klima og globale samfunnsutfordringer (Slaattelid). HF foreslår også at UiB ber KD om studieplasser til en tverrfaglig master som utvikles ved SVT.

HF ser disse tverrfaglige sentrene som helt sentrale i UiBs strategiarbeid og ber om øremerking av to rekrutteringsstillinger til disse for å stimulere til tverrfaglig samarbeid innenfor de strategiske satsingsområdene. Se punkt 1.5.

HF har i løpet av 2019 identifisert to prosjektsatsninger rettet mot den kommende SFF-utlysningen. Begge disse er tverrfaglige prosjekter som adresserer de strategiske områdene og involverer flere fakulteter. «Digital narratives» ved Scott Rettberg knytter an til de store teknologiskiftene, som er en av Humaniorameldingens spesifiseringer av aktuelle samfunnsutfordringer. Det andre prosjektet, ved Jeroen van der Sluijs (SVT), angår både klima og globale samfunnsutfordringer. HF støtter selv allerede begge disse prosjekt-initiativene med bistilling og nettverksmidler i 2020. Vi imøteser også at UiB vil etablere en støtte til SFF-prosjekter som vil komme disse initiativene ytterligere til gode i løpet av 2020. Særlig trenger hovedforskerne tid til å utvikle sine søknader.

Samlet sett mener HF at vi kanalisere betydelige satsningsmidler inn mot UiBs strategiske områder klima og globale samfunnsutfordringer, og vi har stor tiltro til de omtalte miljøenes gjennomføringsevne.

HF ber om at UiB legger opp til en støtteordning for SFF-initiativer som gir en rimelig fakultetsvis fordeling av støttemidlene og vil peke på at begge våre SFF-initiativer er i tråd med UiBs strategiområder. Egnete støttetiltak er bistillinger, rekrutteringsstillinger og nettverksmidler.

Tabellen under er basert på innspill fra enhetene og viser en økning i ressurser brukt på satsingsområdene marin og klima.

Tabell 5: Vitenskapelige årsverk knyttet til UiB strategiske satsingsområder.

Vitenskapelige årsverk (undervisnings- forsknings- og formidlingsstillinger (jmf DBH) (fyll inn grå felt)	Marin		Klima-Klima		Klima-Energiomstilling		Globale samfunnsutfordringer		Andre områder		Sum vit. årsverk*	
	01.06.2018	01.06.2019	01.06.2018	01.06.2019	01.06.2018	01.06.2019	01.06.2018	01.06.2019	01.06.2018	01.06.2019	01.06.2018	01.06.2019
Antall årsverk involvert i et område	3,40	10,40	10,20	14,50	2,20	2,30	47,30	45,45	235,32	262,11	298,42	334,76
Professorer/førsteamanuensis og andre førstestillinger	1,40	3,40	4,00	3,50	1,20	0,70	29,70	27,45	127,48	132,45	163,78	167,50
Andre fast ansatte vitenskapelig ansatte	-	-	1,00	1,00	-	-	-	-	35,97	39,46	36,97	40,46
Postdoktorer	1,00	3,00	1,00	2,00	-	-	2,00	3,00	15,30	20,20	19,30	28,20
Stipendiater	-	4,00	2,00	7,00	-	-	14,00	15,00	49,45	58,40	65,45	84,40
Forskere	1,00	-	2,20	1,00	1,00	1,60	1,60	-	7,12	11,60	12,92	14,20
Totalt for område inkl. overlappende ressurser	3,40	10,40	10,20	14,50	2,20	2,30	47,30	45,45	235,32	262,11	298,42	334,76

2.1.2 Fakultetets mål, tiltak, ressursinnsats og resultater i klyngene

Middelalderklyngen ved UiB ligger ved HF og utgjør en viktig grenseflate mot kultur- og museumsfeltet i Bergen, og er en velegnet arena for tverrfaglig og innovativ prosjektutvikling og forskningssamarbeid. Et vesentlig bidrag fra klyngen er formidlingen av kunnskap gjennom «Middelalderuken». Et eksempel på samhandling med omverden i året som kommer, vil være jubileumsmarkeringen for Bergen som by i 2020 («Bergen 1320») og flere andre jubileer. Middelalderklyngen er et viktig virkemiddel for å oppnå målene i humaniorastrategien om å synliggjøre UiBs middelalderkompetanse, samlinger og utstillinger i strategiperioden fram mot 2022.

HF har sterke miljøer for middelalderforskning på flere institutter og fagmiljøer som norrønt, engelsk, arkeologi, historie og kunsthistorie. Det er stor aktivitet med prosjekter og konferanser, og middelaldermiljøet har vunnet flere av fakultetets åpne ph.d.-utlysninger. Fakultetets bidrag til klyngen er faglig ledelse, administrasjon og kommunikasjonsstøtte, lokaler og annen infrastruktur, samt pliktarbeidet til en rekrutteringsstilling. I tillegg har fakultetet i 2019 bevilget treårige driftsmidler (inntil 200 000,- * 3) til en forskergruppe for tverrfaglig middelalderforskning med tilknytning til klyngen.

De sentrale midlene til prosjektledelse går ut i 2020. Fakultetet er tilfreds med aktivitetsnivået og fremdriften i klyngen og ser at det vil være svært uheldig å kutte i dagens struktur.

Fakultetet ber om at UiB viderefører sin bevilgning til middelalderklyngen (1,7 MNOK) og ser en slik videreføring som en forutsetning for at middelalderklyngen skal fortsette i sin nåværende form ut strategiperioden 2022.

2.1.3 Andre viktige mål og tiltak ved fakultetet i 2020 (handlingsplaner og egne mål)

Fakultetet tilbyr et bredt og mangfoldig antall studieprogrammer og emner og har ca. 3.500 studenter. HF mener at en bred programportefølje har stor samfunnsverdi og at dette må vurderes mot kortsiktige økonomiske insentiver. Strategiske prioriteringer ved et universitet må bety noe annet en markedsmessig tilpasning til søknadstall.

UiB har de siste årene tematisert omfordeling av studieplasser mellom fakultetene basert på søkermarkedet. HF vil advare mot en slik tenkning. For HF vil en økonomisk motivert omfordeling av studieplasser mellom fakultetene sannsynligvis bety nedlegging av studieprogrammer og forskningsmiljøer som vil endre institusjonens profil som et breddeuniversitet og ha alvorlige konsekvenser faglig og omdømmemessig.

Fakultetet arbeider langsiktig med å tilpasse studieporteføljen og kanalisere ressurser til studentintensive fagområder. Viktige styringsverktøy for fakultetet er fakultetets overordnede strategi og faglige bemanningsplan. Bemanningsplanen muliggjør en langsiktig planlegging av fakultetets bemanning ut fra undervisningsbehov, strategiske satsninger, forskningskapasitet og andre hensyn. Bemanningsplanen revideres hvert år i forhold til budsjett og et sett med indikatorer, som for eksempel aktivitets- og resultatmål.

HF vil fortsatt prioritere en styrking av **lektorutdanningen**, og rammeøkningen vil anvendes på dette (se også 1.1. Basisinntekter). I 2018 og 2019 har HF dessuten avsatt en strategisk pott på 3 millioner kr til målrettede tiltak innenfor undervisning og forskning. Fakultetet planlegger å videreføre flere av de strategiske tiltakene neste år.

På **undervisningssiden** har fakultetet som mål å øke studiekvaliteten for å bedre søkertall og gjennomføring. Et særlig mål er å øke antall masterstudenter. Et tiltak for å oppnå dette er en prioritering av lektorstudiet og studier med god søkning, som digital kultur, historie og engelsk. Fakultetet er midt i en planlagt intern omfordeling av studieplasser fra master til femårig lektor, med bakgrunn i søkertall (se også 2.2.4). I de to siste årene har fakultetet gjennomført en strategisk satsning på undervisning innenfor en ramme av 1,5 mill. Særskilte midler har vært knyttet til kollokvieopplegg og studentoppfølging som skal videreføres og bygges ut til en mer systematisk mentorordning. Fakultetet har også ansatt i 20 % II-stillinger, blant annet for å styrke tilknytningen til skolefeltet. HF har vedtatt en meritteringsordning for undervisere og undervisningsmiljøer, og regner med at utgiftene til dette etter hvert vil beløpe seg til inntil 600 000 kr årlig.

Forskning. Fakultetet har de to siste årene gjennomført en forskningsatsning på 1,5 mill. kr med ulike tiltak for å øke prosjektaktiviteten inn mot EU og NFR. Fakultetet er tilfreds med et økt fokus på BOA-inntekter ved enhetene, og forventer en viss økning i tilslag. Forskningsatsningen vil fortsette gjennom treårig økonomisk støtte til forskningsgrupper, og II-stillinger til utvalgte miljøer. I tillegg har fakultetet hatt en utslingsprosess med hensyn til fremtidige SFF-initiativer og har endt opp med to prosjekter som man anser som både faglig lovende og strategisk relevante (innenfor digital kultur og SVT). Forskningsatsningsmidler til disse vil kunne innebære utlysning av to II-stillinger og nettverksmidler. Fakultetet vil fortsatt arrangere felles prosjektseminar for videreutvikling av prosjekter som har oppnådd god omtale i NFR-vurderinger. Vi forventer at tiltakene vil styrke forskningsaktiviteten ved fakultetet og medføre positive resultateffekter i langtidsperioden.

HF vil også i kommende periode opprettholde et strategisk handlingsrom for fakultetsstyrte insentiver og tildelinger innenfor forskning og undervisning.

Infrastruktur/Arkiv og samlinger

Fakultetet har utarbeidet en egen handlingsplan for forskningsinfrastruktur og ser for seg en særlig satsning her i 2020. Se punkt 2.2.1.

2.2 Disponering knyttet til tiltak INDIREKTE rettet mot faglige mål

2.2.1 Fakultetets innspill til UiBs strategibudsjett

Fakultetet følger aktivt opp UiB sin strategi "Kunnskap som former samfunnet", utfyllende delstrategier og handlingsplaner. HF er særlig opptatt av å følge opp Humaniorastrategien til UiB, og en stor del av våre aktiviteter er innrettet mot denne. Konkrete tiltak knyttet til arkivoverføring og lektorutdanning er vesentlig for fakultetet i 2020.

Kvalitet i forskning

HF er opptatt av å aktivt verne om forskningstiden til vitenskapelig ansatte og samtidig motivere og oppfordre til å søke ekstern finansiering av prosjekter. Etablering av incentiver for forskningsgrupper og enkeltforskere er viktige virkemiddel for å bidra til fokus på kvalitet. Fakultetet har de to siste årene hatt en forskningssatsing med vekt på å øke den eksternfinansierte prosjektporteføljen ved fakultetet. SFF-søknadene jf. 2.1. står sentralt i fakultetets satsning på forskningskvalitet. Vi ber om at UIB støtter opp om SFF-søknader.

Gjennom humaniorastrategien har UiB signalisert å ville opprette et senter for fremragende humaniorarelevant forskning innen humaniora, juss og samfunnsvitenskap. Senterets idé er å gi gode forskningsforhold, forskningstid og nettverksmidler for inntil to faglig sterke søknader i året. En utredning om et slikt senter anslår at det ved full drift vil ha budsjett på omkring seks millioner NOK. I 2019 ble det gjennomført et pilotprosjekt og to tildelinger ble gjort. Fakultetet ser positivt på en slik ordning og mener at den på sikt vil kunne bygges ut til et viktig verktøy for oppbyggingen av særlig fremragende forskere og forskergrupper som på sikt vil kunne konkurrere om større prosjekter. Fakultetet støtter derfor en videreføring av pilotprosjektet i 2020 og utredning av en opptrappingsplan fram mot 2022.

Fakultetet støtter en sentral avsetning til humaniora-strategien for blant annet å kunne utrede et Holberg-senter for fremragende humanistisk forskning innenfor juss, humaniora og samfunnsvitenskap på 2,5 millioner i 2020 med opptrappingsplan til 2022.

Lektorutdanning, skolesamarbeid og EVU

I UiBs reviderte strategi «Kunnskap som former samfunnet» er det lagt særlig vekt på lektorutdanning og SDG. HF støtter UiBs oppretting av en fagdirektørstilling for lektorutdanningen og imøteser en videre satsing på lektorfeltet sentralt i form av utvidet skolesamarbeid og styrket organisasjon. Samarbeid og koordinering på tvers av fakulteter vil være avgjørende. Fakultetet prioriterer selv dette feltet med administrasjon, stillingsressurser og studieplasser.

HF støtter at UiB utvikler sin lektorsatsning videre ved å fortsette etableringen av en fakultetsovergripende og koordinerende enhet knyttet til den nyansatte fagdirektøren, og legger midler i samarbeid med skolesektoren.

I tillegg ønsker HF å videreutvikle sin EVU-virksomhet, særlig rettet mot videreutdanning av lærere i skolen. HF har flere EVU-søknader under utarbeidelse rettet mot dette. HF ønsker å videreutvikle det etterspurte kurset Prisme (Norsk som andrespråk) og søker om ressursmessig støtte til denne utvidelsen.

Vi ber om at UiB støtter et initiativ om å utvide kurstilbudet Prisme fra 30 til 60 studiepoeng ved å brofinansiere 50% av en stilling i 2 år (0,5 + 0,5 millioner), med tilsvarende egenandel.

Infrastruktur/digital humaniora

HF har i tråd med UiBs strategi i 2019 etablert en egen handlingsplan for infrastruktur. Humanistisk infrastruktur er i første rekke bøker, arkiv og samlinger. UBB og særlig bibliotek for humaniora er helt vesentlig som infrastruktur for humanistiske miljøer, både i kraft av kompetanse og som ressursbygg. Fakultetet ser med en viss bekymring på at UiB-ledelsen legger føringer for dette bygget uten å involvere fakultetet (jf. overføring av bildesamling). HF har imidlertid et godt samarbeid med UBB og vil bygge videre på dette i 2020.

HF har i flere år planlagt overflytting av diverse arkiv og samlinger til UBB (jf. Rapport arkiv og samlinger 2015). Fakultetets nye handlingsplan for infrastruktur vektlegger dette. Prosessen med overføring og digitalisering av ulike arkiv og samlinger bør nå iverksettes av flere grunner. Nøkkelpersoner ved HF går av, og samarbeidet med UBB om digital humaniora er inne i en svært aktiv fase. Det er en tett sammenheng mellom språksamlingene, HFs strategiske satsning på digital humaniora og overføringen av arkiv og samlinger. Med en koordinert satsing på dette feltet blir UiB godt posisjonert for å innta en nasjonal rolle på dette feltet. HF støtter en styrking av digitalarkivarkompetansen ved UBB. Dette er også en velegnet måte for UiB å støtte opp om KDs satsning på ordbøker ved UiB. Det vil være en høyt prioritert oppgave for HF å få til en god prosess for arkivoverføring og digitalisering i samarbeid med UBB.

HF ber om at UiB styrker UBB med 2 millioner (2 stillingsressurser) for overføring og digitalisering av arkiv og samlinger ved HF. Fakultetet vil selv bidra med en million (1 stillingsressurs) til UBB for å styrke dette arbeidet i løpet av 2020/21, under forutsetning av at UBB også øker sin innsats med tilsvarende (1 stillingsressurs).

Kina-strategi

Gjennom sitt studieprogram i kinesisk bidrar HF sterkt til å realisere UiBs Kina-strategi. Med Kina-strategiens tildeling for 2020 har fakultetet kunnet utlyse en post.doc. med vekt på kinesisk kultur, som vil bli lagt til Institutt for fremmedspråk. Dette vil styrke både Kina-kompetansen ved UiB generelt og kinesisk-faget spesielt. Kinesisk har god studenttilgang, men består av et lite fagmiljø med kun to faste stillinger. Fakultetet vil utvikle studietilbudet og regner med å styrke staben fra 2022 når bemanningsplan viser mange avganger og mulighet for omfordeling av stillinger. For å bidra til den pågående satsingen på Kina ved UiB, ber fakultetet om at en slik økning i bemanningen forskutteres allerede fra 2020.

HF ber om styrking av kinesisk-miljøet, gjennom en toårig brofinansiering av en stilling i kinesisk fram til høsten 2022, med halvårseffekt i 2020. Fakultetets egenandel vil være en permanent økning av staben i kinesisk.

2.2.2 Fakultetets vurdering av BOA-inntektskildene og planlagte budsjettposter til egeninnsats og overhead

Tabell 6: Budsjettforslag BOA

Spesifikasjon av budsjettforslag BOA for Det humanistiske fakultet (tusen kr)	Budsjett 2019 inntekt for aktivitet	Prognose 2019 inntekt for aktivitet	Budsjett 2020 inntekt for aktivitet	Endring	Budsjett 2020 Fakturert inntekt
Forskningsrådet	38 462	29 807	34 339	-4 123	34 339
EU	19 350	17 890	20 098	748	20 098
herav EU, forskning		17 812	19 964	19 964	19 964
herav EU, utdanning og annet		78	134	134	134
Andre	14 762	14 010	20 865	6 103	20 865
herav andre - statlige etater	7 521	9 487	12 343	4 822	12 343
herav andre - kommunale/fylkeskommunale etater	-	-	-	-	-
herav andre - organisasjoner	-	-	-	-	-
herav andre - gaveforsterkning	-	-	-	-	-
herav andre - gaver	372	484	656	284	656
herav andre - næringsliv/privat	-	83	-	-	-
herav andre - stiftelser	3 802	1 779	5 866	2 064	5 866
herav andre - øvrige	3 067	2 177	2 000	-1 067	2 000
Oppdrag	7 798	8 193	5 444	-2 354	5 444
Sum	80 372	69 900	80 746	374	80 746

Budsjettet for 2019 er på 80,4 millioner kr, men prognosen ser ut til å bli en del lavere (69,9 millioner), med bakgrunn i forsinkelser. For kommende budsjettår ligger det an til en viss vekst i BOA-inntektskildene, med forslag om et inntektskrav på 80,7 millioner kr. Vi forventer en gradvis økning mot 100 millioner i langtidspanoriden.

Budsjett 2020 er basert på innspill fra institutt og sentre og består av eksisterende prosjektportefølje (62,6 mill. kr) og antakelser om tilslag på nye prosjekter (18,1 mill. kr).

Inntekter fra *Forskningsrådet* utgjør fortsatt den største andelen av eksterne finansieringskilder. Det største prosjektet i 2020 vil være SFF-en, SapienCE, som vil stå for nærmere halvparten av budsjettet.

Forskningsrådet har satt som mål å øke andelen humaniora-forskning fra 3 til 5 % av de totale bevilgningene. Dette krever ifølge NFR at humaniora responderer på utlysninger innen integrert humaniora. Vårt fakultet jobber målrettet mot dette gjennom satsing på sterke forskergrupper og enkeltforskere.

Inntekter fra EU forventes å ha en økning fra fjoråret. Det er stor søknadsaktivitet og en del tilslag.

Inntekter fra *andre finansieringskilder* viser også en stor økning, særlig knyttet til prosjekter i tilknytning til språksamlingene. Fakultetet har også finansiering fra Trond Mohn stiftelse samt prosjekter knyttet til utdanning, så som Kompetanse for kvalitet (Utdanningsdirektoratet) og Nor-part (DIKU). Til høsten kommer en ny utlysning innenfor ordningen Kompetanse for kvalitet (KfK) fra Utdanningsdirektoratet, og HF vil følge opp sitt eksisterende tilbud i spansk, samt utvikle nye søknader. HF fortsetter arbeidet med å posisjonere seg i forhold til KDs ordning for «desentralisert kompetanseutvikling» i samarbeid med Det psykologiske fakultet og UiB Videre.

Inntekter fra *oppdrag* forventes å gå noe ned, og er basert på prosjekter knyttet til nasjonale prøver i skolen og et videreutdanningstilbud innen historie.

Budsjettert egeninnsats i BOA-prosjektene for 2020 beløper seg til om lag 25 millioner kr. En stor del er i form av forskeres egeninnsats og rekrutteringsstillinger, men også mellom 2,5-3 millioner kr i toppfinansiering for EU-prosjekter.

Det er betydelige effekter på grunnbevilgningen gjennom frikjøpsinntekter på om lag 6 millioner kr og overheadinntekter på 15 millioner og interne kostnader på om lag 7 millioner, med en forventet netto positiv effekt på om lag 14 millioner kr.

2.2.3 Fakultetets mål, tiltak og resultater innen effektivisering og gevinstrealisering

HF arbeider kontinuerlig med både å forbedre kvaliteten på- og effektivisere administrative prosesser. Det er verdt å nevne at i perioden 2015 til 2018 nedbemannet HF vitenskapelig stab med 12 vitenskapelige førstestillinger og administrativ stab med ca. 8,5 årsverk. Dette med bakgrunn i anstrengt økonomi. En rekke administrative effektiviseringstiltak er iverksatt de siste årene.

Her er noen av disse:

- Prosjekt for sømløs saksbehandling mellom HR-seksjonen ved fakultetet og administrasjonskonsulentene ved instituttene har gitt HR feltet et kapasitets- og kompetanseløft.
- Prosjekt for effektivisering av timeplanleggingen ved HF. Oppretting av et ressursnettverk som koordinerer og foretar all timeplanlegging - koordinert fra fakultetsnivået. Målsettingen er økt effektivisering, profesjonalisering og minsket sårbarhet.
- HF har vært UiB pilot for effektivisering av studieplanarbeidet i samarbeid med Studieadministrativ avdeling og dette er tatt i bruk ny teknologi. Skal ruller ut på hele UiB. Både kvalitetsgevinst og ressursgevinst forventes på sikt.
- HF har vært pilot for utvikling av Kognitiv Studieveileder (HUBRO) – HF er det første fakultetet i landet som tar i bruk denne teknologien. Prestisjeprosjekt ved UiB. Delvis robotisering av studieveiledning. Både kvalitetsgevinst og ressursgevinst forventes på sikt.
- HF har siste året gjennomført et rutineutviklingsprosjekt på studiefeltet med vekt på standardisering. Både kvalitetsgevinst og harmoniseringsgevinst er oppnådd.
- HF har utredet og innført en ny teknisk økonomimodell for HF fra 2019. Dette for effektivisering av økonomiprosessene og synliggjøring av resultatansvar og incentiver. Økt budsjettkontroll og forenklingsevne forventes allerede i 2019.
- HF har hatt et eget BOA-team siden 2015 og tjenestene er siden styrket og videreutviklet.

HF har de siste årene opplevd økt vekst både i BOA-prosjekter og i studiepoengproduksjon. Flere av enhetene ved HF gir uttrykk for en administrativt krevende situasjon i forhold til kapasitet.

2.2.4 Fakultetets mål, tiltak og forslag knyttet til studieplasser

Fakultetet har 1020 studieplasser utlyst i samordna opptaksramme for 2019/2020. Opptaksrammene for master er på 214 plasser, men dette er en midlertidig ramme da utgangspunktet med 243 masterstudieplasser er under intern omdisponering til 170 plasser innen 2022.

Omdisponering av studieplasser

Fakultetet har de siste par år bedt om intern omdisponering av studieplasser for å øke opptaksrammen på lektorutdanningen. I årets opptak fikk vi økt rammen på lektorutdanningen med fem nye plasser, omdisponert fra UiBs PPU-plasser. For en bedre utnytting av studieplassene ved UiB, ønsker HF at prosessen med å omgjøre PPU-plasser til 5LU-plasser fortsetter.

Fakultetet har fremdeles et høyere rekrutteringsgrunnlag enn vi har antall studieplasser på lektorutdanningen og tar høsten 2019 opp nesten 140 nye studenter til 105 plasser, samtidig som vi har godt over 200 studenter på venteliste.

I 2017 fikk HF gjennomslag for å omgjøre 73 toårige masterplasser til 29 femårige lektorstudieplasser (universitetsstyresak 142/17). Opptaksrammen for masterprogrammene ved HF ble med dette vedtaket redusert fra 243 til 170 plasser. Utbyggingen av lektorprogrammene tar fem år og nedtrappingen av masterplassene er dermed nå midt i en prosess. I 2022 er omdisponeringen gjennomført og den reelle opptaksrammen på 170 plasser nådd. Prosessen er illustrert i tabellen under.

Overnevnte interne grep gir forventninger om økt studiepoengproduksjon i årene fremover.

Tabell 7: Omdisponering av studieplasser fra 2017

Studium	Opptaksramme 2017	Opptaksramme 2018	Opptaksramme 2019	Opptaksramme 2020	Opptaksramme 2021	Opptaksramme 2022
Master (toårig)	243	214	214	185	185	170
Lektor (femårig)	71	100	105	105	105	105

Omdisponeringen av studieplasser fra master til lektorutdanning vil på sikt sørge for at antall studieplasser på toårig master harmonerer med rekrutteringsgrunnlaget. Det er samtidig en målsetting å øke antall søkere til masterprogrammene.

Tabellen under viser den budsjettmessige effekten av de allerede omdisponerte plasser mellom master og femårig lærerutdanning for perioden 2018 –2023 (vedtak U-styresak 124/2017). I tillegg gjøres det årlig ved HF interne justeringer mellom studieprogrammene innenfor samme kategori (Bachelor, Master, Årsstudier).

Tabell 8: Budsjettmessig effekt av omdisponerte studieplasser, jfr. vedtak i universitetsstyret 142/17¹:

Endring studieplasser, type endring	Antall	Kategori	Endringsår
5-årig integrert lektorutdanning	29	D	2018
5-årig integrert lektorutdanning	29	D	2019
5-årig integrert lektorutdanning	29	D	2020
5-årig integrert lektorutdanning	29	D	2021
5-årig integrert lektorutdanning	29	D	2022
2-årige masterplasser	-29	D	2018
2-årige masterplasser	-36	D	2019
2-årige masterplasser	-51	D	2020
2-årige masterplasser	-65	D	2021
2-årige masterplasser	-73	D	2022

Tabell 9: Omdisponering av studieplasser

Endring studieplasser, type endring	Antall	Kategori	Endringsår
Intern omdisponering PPU-plasser til lektor	50 ettårige PPU-plasser til 10 femårige lektorplasser	D	2020-2024

Som tabellen over viser, foreslår HF en videre omdisponering av studieplasser som i dag har lav utnyttelse mot lektorutdanningen som har god utnyttelse. Lektorprogrammet i fremmedspråk ble i 2019 utvidet med en fjerde studieretning (master i spansk) uten at fakultetet fikk tildelt nye studieplasser til dette. Utvidelsen med spansk går dermed på bekostning av den samlede opptaksrammen på lektorprogrammet i fremmedspråk. Fakultetet ønsker imidlertid å opprettholde rammen på lektorutdanningen i engelsk og ønsker tilførsel av studieplasser til lektorutdanningen for å få til dette. Vi ber derfor om å få omdisponere 50 PPU-plasser til 10 lektorplasser som kan tildeles lektorprogrammet i fremmedspråk, studieretning i spansk/engelsk. De økonomiske konsekvensene av dette må klargjøres.

Nye studieplasser

Fakultetet ønsker å bidra til UiBs ambisjon om å tilrettelegge for flere tverrfaglige studieprogram og har tre ulike faglige initiativ som vil bidra til å realisere UiBs målsetning innenfor dette feltet.

¹ Beregningen av reduksjon av masterplasser ble gjort før innføringen av kandidatuttelling ble innført. Ved dagens finansieringsmodell, ville reduksjonen blitt 71 masterplasser.

Tabell 10: Forslag til nye studieplasser

Nye studieplasser, type studieplass	Antall	Kategori	Oppstartsår	Varighet (i år)
Integrert master i Politics, Philosophy and Economics (PPE)	10	D	2021	5-årig
Bachelorprogram Honours Degree	10	B	2021	3-årig
Masterprogram: Knowledge, Policy and Global Challenges	10	D	2021	2-årig

Integrert masterprogram i Politics, Philosophy and Economics (PPE) – 10 nye studieplasser

Ved Universitetet i Bergen er det gode forutsetninger for å etablere et PPE studieprogram. Det eksisterer sterke forskningsmiljøer innenfor det vi bredt kan kalle velferdsforskning og forskning på rettferdig fordeling. Det kan også være aktuelt å samarbeide med NHH.

Ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet og Det humanistiske fakultet har det vært oppnevnt en arbeidsgruppe for å utrede et 5-årig integrert mastertilbud. Arbeidsgruppen forbereder søknad om oppretting av programmet.

Med en finansiering tilsvarende 10 studieplasser i kategori D vil det være mulig å få til en tilfredsstillende finansiering og en nødvendig oppbemanning for undervisning og drift av studieprogrammet.

Dersom dette skal realiseres, ber HF om at UiB søker om 10 integrerte 5-årige studieplasser med målsetting om å øke antall studieplasser på sikt.

Bachelorprogram Honours Degree (HD) – 10 nye studieplasser

Det er uttrykt politisk ønske om å utvikle tilbud til «de mest talentfulle og motiverte studentene». Dette kommer blant annet til uttrykk i Stortingsmelding 16 (2016-2017) «Kultur for kvalitet i høyere utdanning» som oppfordret utdanningsinstitusjonene i høyere utdanning om å utvikle slike tilbud. Det samme kommer til uttrykk i Stortingsmelding 25 (2016-2017) «Humaniora i Norge» og Humaniorastrategien til UiB. Det humanistiske fakultet og Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet har våren 2019 utredet muligheten for et samarbeid om en HD-bachelor og ønsker nå å gå videre med dette initiativet (Rapport fra arbeidsgruppe, våren 2019). Sannsynlig tematisk vinkling på HD-programmet ved UiB vil være «Klima og miljø». HF og MN vurderer det som mulig å ha første opptak til et Honours Degree-program høsten 2021.

Et HD-program må tilføres tilstrekkelig med faglige og administrative ressurser for å bli vellykket. Dersom dette tilbudet skal etableres etter mønster fra UiO (tilsvarende struktur og omfang) vil dette kreve faglige, administrative og arealmessige ressurser tilsvarende 1,5 mill. kr.

For å realisere Honours-programmet, ber vi UiB søke KD om 10 studieplasser til hvert fakultet samt støtte initiativet med 1 million i 2020 og 1,5 millioner i rammen fra 2021 til ev. finansierte studieplasser er på plass.

Masterprogram: Knowledge, Policy and Global Challenges - 10 nye studieplasser

SVT og SKOK er sentrale verktøy for UiBs satsning på tverrfaglighet i forhold til satsningsområdene. Sentrene står for betydelig BOA-aktivitet, og særlig SVT har hatt suksess med sin EU-satsning. SVT har også arbeidet fram et forslag om en tverrfaglig master som ser globale samfunnsutfordringer i et styringsperspektiv. En forankring i slikt undervisningstilbud vil styrke UiBs satsning på SDG og tverrfaglighet og bidra til å sikre langsiktige effekter. Programmet vil være åpent for studenter med ulike faglige bakgrunner. Fakultetet ser dette som et tverrfakultært anliggende som må løftes av UiB dersom det skal realiseres. Det bør også koordineres med andre, tverrfaglige masterinitiativer og med UiBs planer om undervisning knyttet til SDG.

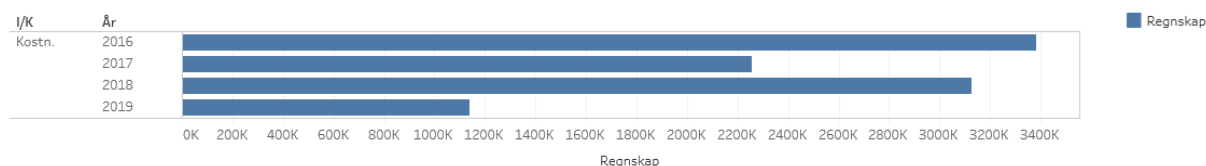
Dersom dette skal realiseres, bør UiB søke om, eller opprette min. 10 studieplasser og gi støtte til brofinansiert stilling til utvikling og iverksetting av mastertilbudet, til finansierte studieplasser er på plass.

2.2.5 Investeringer

Basert på tidligere års investeringer, budsjetterer vi med investeringer på totalt 3 mill. kr, hvorav det meste, ca. 2,5 millioner, er på instituttnivå. Om lag 0,5 million av investeringene på instituttnivå er knyttet til BOA-aktivitet.

- 4721 Datatutstyr kjøp – 2,0 millioner kr
- 4722 Audiovisuelt utstyr – 0,5 millioner kr
- 4733 Inventar, kjøp – 0,5 millioner kr

Figur 1: Investeringer

Nytt HF-bygg

Med utgangspunkt i UiBs masterplan for areal har HF i samarbeid med EiA satt i gang en mulighetsstudie for fornyelse av HF-kvartalet som inkluderer Sydneshaugen skole, HF-bygget og nybygg i Dokkeveien, finansiert ved salg av eksisterende bygningsmasse i Øisteins gate.

En revitalisering av Sydneshaugen skole sammen med eksisterende og nye arealer vil være en viktig oppfølging av UiBs humaniorastrategi og vil kunne medføre en rekke faglig-sosiale forbedringer ved at alle HFs institutter kan samlokaliseres, fakultetsadministrasjonen kan komme nærmere instituttene og ved at man kan få mer velfungerende fellesarenaer for studenter og ansatte. Sydneshaugen som integrert campus vil tjene på at de uhensiktsmessige arealene i Øisteins gate tilbakeføres til boligformål samtidig som man får et moderne, godt utnyttet og miljøriktig universitetsbygg på det som i dag er en åpen parkeringsplass.

Utredningen av et slikt kvartal ble igangsatt våren 2019 og bør videreføres i 2020. HF ser for seg at et nybygg inneholder både kantine og vrimearealer og at det er godt integrert med HF-bygget og Sydneshaugen skole. Prosjektet har et potensiale for en betydelig reduksjon i årlig husleie, og fakultetet er innforstått med at prosjektet vil medføre arealeffektivisering. Det forutsettes at prosjektet er økonomisk lønnsomt for fakultetet gjennom redusert internhusleie. Det forutsettes også individuelle kontorer for vitenskapelig ansatte og deler av administrasjonen. HF ber om at EIA prioriterer dette byggeprosjektet også i 2020 og ønsker å være med i den videre utredningen.

Brukermedvirkning må ivaretas på en god måte i tiden fremover og det må settes av nødvendige prosjektkressurser sentralt til koordinering og fasilitering av brukergrupper, også med tanke på utforming av moderne og fremtidsrettede undervisningsareal.

Ytterligere forslag til mindre bygningsmessige tiltak og investeringer holdes utenom dette og sendes EIA innen 3. sept. med kopi til Økonomiavdelingen.

3 Langtidsbudsjett 2020-2025

Fakultetet ser for seg en positiv utvikling både på undervisnings- og forskningssiden. På studiesiden, har vi en forventning om at omleggingen til lektorprogrammene vil føre til en oppgang, både i studiepoeng og kandidattall. Det er også regnet med en økning i studieplasser, som skissert i tabellen for nye studieplasser. På forskningssiden forventer vi at satsingen fakultetet har gjort, og fortsetter med i 2020, vil føre til en økning i BOA-inntekter og publiseringspoeng i langtidsperioden. Målet for langtidsperioden er at de årlige BOA-inntektene når 100 millioner kr, med en EU-andel på 20-25 % av porteføljen. Dette vil gi positive effekter, både i form av bidrag til å dekke faste kostnader og gjennom økte KD-inntekter. Med disse forutsetningene forventer vi positive overføringer på grunnbevilgningen rundt 2022-2023. Som det fremgår av grafen som viser utvikling i overføringer, er det annuumsøkonomien som har størst utfordringer, og resultatet er følsomt for endringer i forutsetningene. Eventuelle husleiereduksjoner som følge av nybygg og arealeffektivisering er ikke tatt med i denne perioden.

Tabell 11: Langtidsbudsjett 2020-2025

Grunnbevilgninga	2019 prognose	2020	2021	2022	2023	2024	2025
KD-inntekter	353 002 000	370 972 000	388 194 000	399 475 000	410 262 000	427 582 000	437 500 000
Instituttinntekter	6 000 000	6 000 000	6 000 000	6 000 000	6 000 000	6 000 000	6 000 000
Investeringar	2 779 000	2 324 000	2 394 000	2 466 000	2 540 000	2 616 000	2 694 000
Lønnskostnader	321 999 000	321 580 000	332 785 000	346 149 000	360 582 000	372 007 000	383 150 000
Andre driftskostnader	30 098 000	44 292 000	47 637 000	51 038 000	54 720 000	57 305 000	59 973 000
Interne transaksjonar	6 939 000	7 654 000	4 638 000	2 226 000	-1 611 000	-2 179 000	-3 307 000
Sum	-2 813 000	1 122 000	6 740 000	3 596 000	31 000	3 833 000	990 000

BOA-aktivitet	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Oppdrag	6 813 000	5 444 000	6 424 000	6 500 000	6 550 000	8 500 000	6 500 000
NFR	28 787 000	34 339 000	41 377 000	43 950 000	52 150 000	51 709 000	53 590 000
EU	19 087 000	20 098 000	19 936 000	23 837 000	22 542 000	19 450 000	24 300 000
Andre	15 481 000	20 865 000	21 583 000	19 261 000	18 268 000	15 660 000	17 310 000
Sum	70 168 000	80 746 000	89 320 000	93 548 000	99 510 000	95 319 000	101 700 000

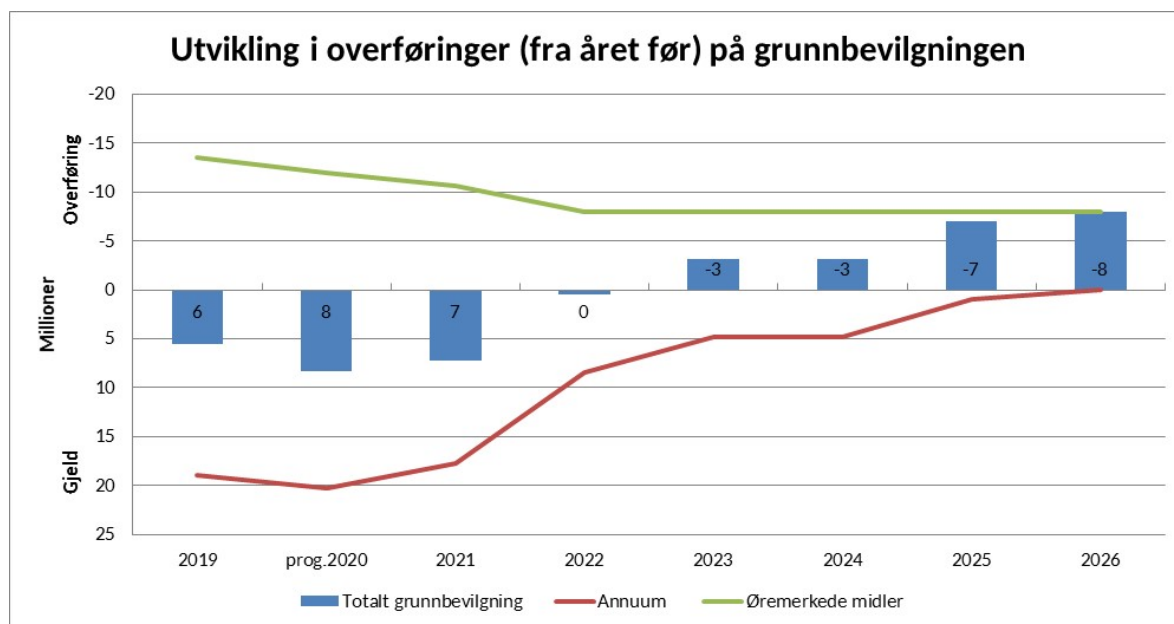

BOA kostnader	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Investeringar							
Lønnskostnader	29 460 000	34 135 000	43 170 000	44 927 000	45 742 000	43 574 000	49 564 000
Andre driftskostnader	23 078 000	25 958 000	19 599 000	18 023 000	17 802 000	15 193 000	12 723 000
Interne transaksjonar	17 630 000	20 653 000	26 551 000	30 598 000	35 966 000	36 552 000	39 413 000
Sum	70 168 000	80 746 000	89 320 000	93 548 000	99 510 000	95 319 000	101 700 000

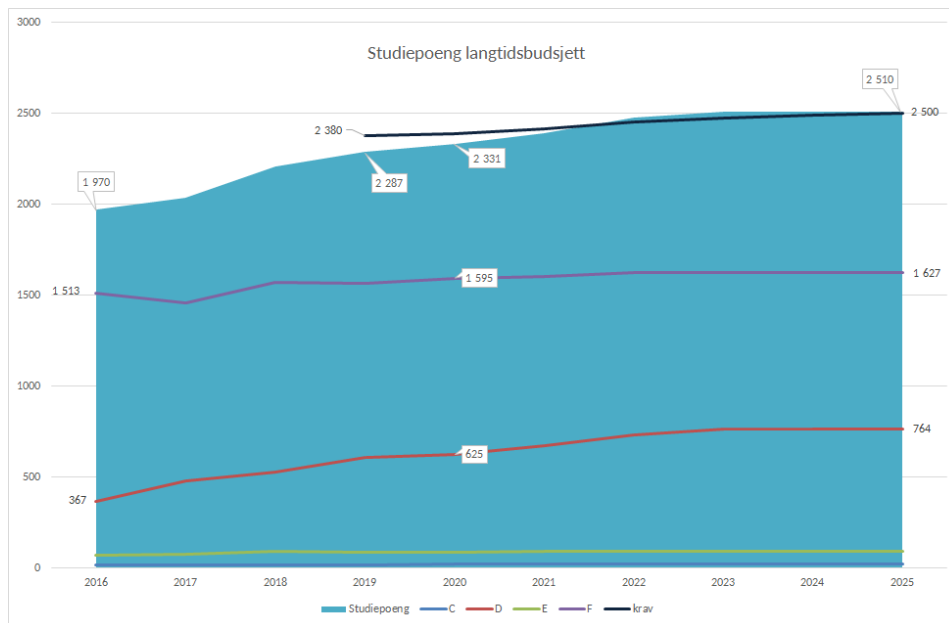
Totaløkonomi (GB og BOA)	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
KD-inntekter	353 002 000	370 972 000	388 194 000	399 475 000	410 262 000	427 582 000	437 500 000
Instituttinntekter	6 000 000	6 000 000	6 000 000	6 000 000	6 000 000	6 000 000	6 000 000
Oppdrag	6 813 000	5 444 000	6 424 000	6 500 000	6 550 000	8 500 000	6 500 000
NFR	28 787 000	34 339 000	41 377 000	43 950 000	52 150 000	51 709 000	53 590 000
EU	19 087 000	20 098 000	19 936 000	23 837 000	22 542 000	19 450 000	24 300 000
Andre	15 481 000	20 865 000	21 583 000	19 261 000	18 268 000	15 660 000	17 310 000
Sum inntekter	429 170 000	457 718 000	483 514 000	499 023 000	515 772 000	528 901 000	545 200 000
Investeringar	2 779 000	2 324 000	2 394 000	2 466 000	2 540 000	2 616 000	2 694 000
Lønnskostnader	351 459 000	355 715 000	375 955 000	391 076 000	406 324 000	415 581 000	432 714 000
Andre driftskostnader	53 176 000	70 250 000	67 236 000	69 061 000	72 522 000	72 498 000	72 696 000
Interne transaksjonar	24 569 000	28 307 000	31 189 000	32 824 000	34 355 000	34 373 000	36 106 000
Sum kostnader	431 983 000	456 596 000	476 774 000	495 427 000	515 741 000	525 068 000	544 210 000
Sum totalt	-2 813 000	1 122 000	6 740 000	3 596 000	31 000	3 833 000	990 000

Figur 2: Overføringer på grunnbevilgningen

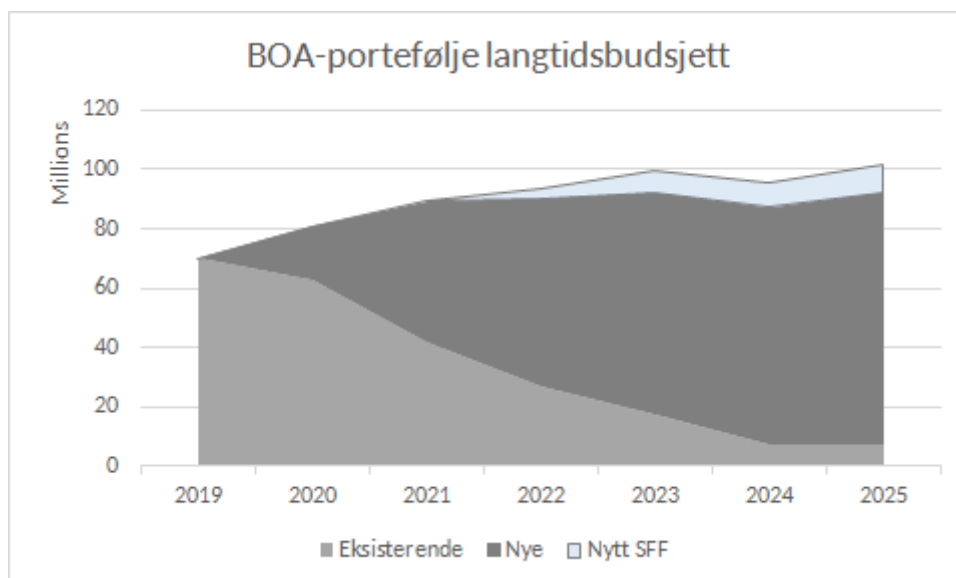
Figuren viser utviklingen i overføringer på grunnbevilgningen. Mesteparten av det gjenværende underskuddet vil bli betalt ned etter 2021, med hjelp av ekstraordinær uttelling på resultatinntekter etter 2019.

Figur 3: Utvikling i studiepoeng i langtidsbudsjettet

Figuren viser utvikling i studiepoeng i langtidsperioden. Vi har lagt inn en vekst i studiepoeng i kategori D på grunn av omgjøringen av masterplasser til lektorplasser. Vi har også lagt inn utvikling i kravet til studiepoengproduksjon etter antatt tildeling av nye studieplasser. Innen 2022 forventer vi å nå måltallet for studiepoengproduksjon. Som nevnt tidligere, vil det derfor være ødeleggende for fakultetet om studieplasser blir trukket inn på grunn av mangelfull måloppnåelse de nærmeste årene.

Figur 4: Utvikling i BOA-porteføljen

Som figuren over viser er vi svært avhengige av tilslag på nye prosjekter om vi skal nå målsettingen om 100 millioner i BOA-budsjett innen 2025. Vi har også lagt inn virkningen av et nytt SFF med oppstart i 2021.